

Introduktion

Det er lørdag eftermiddag og efter en uge med masser af god jazzmusik og ustadigt vejr - lige i jazzfestivalens ånd - kom jeg til at tænke på et centralt element ved jazzen, om hvilket der har været en del [debat](#) i medierne på det seneste, nemlig:

- Jazz som håndværk

Jeg vil ikke gå så meget ind i selve debatten, udover, at jeg umiddelbart vil melde mig på 'håndværker-holdet'. Generelt ser jeg det med innovation og kreativitet mere som et lykkeligt og uforudset biprodukt af lange intense studier af håndværket.

Derimod vil jeg i dagens blogindlæg hylde og analysere et af de mest sublime udtryk for jazz-håndværk, som jeg selv kender til:

Oscar Petersons solo i nummeret [Sometimes I'm happy](#)

Det er sådan et nummer der har figureret på min playliste i 4-5 år, og jeg har ikke tal på, hvor mange gange jeg under kandidatstudierne har siddet og skrevet med denne her fuldstændig overlegne og mesterlige improvisation som inspirerende soundtrack.

Hvorfor er det godt håndværk?

Man kunne fokusere på mange forskellige aspekter, men det jeg finder mest slående ved denne improvisation, er, hvor kontrolleret og roligt intensiteten bliver bygget op. Det begynder ganske enkelt at *swinge* mere og mere.

Man kan f.eks. høre det ved 4:41 og 5:59, hvor trioen meget subtilt skruer intensiteten en tand op. Man bliver ikke forbløffet, det føles bare rigtigt og naturligt. Det føles som om det *skal* være sådan.

Det er som et langt velunderbygget argument, der præcist og uundgåeligt leder frem til den eneste mulige konklusion. Og man kan ikke andet end at med tilfredshed konstatere, at sådan skal det være.

For mig vidner det om, hvor godt trioen kan deres håndværk: Teorien og teknikken er fuldstændig internaliseret og det gør, at mere sofistikerede elementer, som denne intensitet, kan opbygges.

Eksempel

Man kan sammenligne det med en rigtig god samtale: Når man taler på sit modersmål med én man forstår godt, så flyder ordene let og elegant. Man er altså ikke bare i kontrol over

selve ordene, grammatikken og udtalen, men man kan også tydeligt fornemme, hvor kraftigt ordene skal udtrykkes så det passer til situationen.

Fortæller man en sjov historie vil det være naturligt at stemmen bliver lidt højere og får mere styrke. Hvis man skal fortælle noget fortroligt, ville det være naturligt, at man sænker stemmen lidt og læner sig ind mod den anden osv.

Det er den fornemmelse for sine omgivelser og situationen, som jeg hører Oscar Peterson og hans trio mestre hér. De kan jazz-sproget - og *derfor* kan intensitet, volumen og frasering afstemmes så perfekt med den umiddelbare situation.

Man får altså et indblik i et håndværk, der følsomt og respektfuldt udtrykkes i improvisationens rolige opbygning - i det tempo det fortjener.

I øvrigt befriende i en tid, hvor det synes at være kunstens primære eksistensberettigelse, at den skal 'provokere' og 'bryde med det konforme'. (Mere om den sag i mit [Søndagscitát](#) om TS Eliot).

Men hér er der ingen pludselige brud i stilen der stikker ud og spolerer det overordnet udtryk. Nej, Peterson er hele tiden til stede i formen og vi kan let følge ham inden han afslutter knivskarpt og bassoloen tager over.

Afsluttende ord

Et godt håndværk der bare sidder på rygmarven mener jeg giver det overskud der gør, at man kan kontrollere og afstemme udtrykkets intensitet perfekt i forhold til omgivelserne. Det mestrer Petersons trio hér! I den forstand går der nogle ret interessante linier til Nietzsche kulturkritik, som vil blive udfoldet ved anden lejlighed.

Hvad siger DU? Er håndværket et undervurderet element i vor tids kultur? Er kortsigtet projektmageri og popsmart innovationstænkning ved at fylde for meget?

Ellers er der bare tilbage at sige: sæt [Sometimes I'm Happy](#) med Oscar Peterson på, skru op for dit anlæg, læn dig trygt tilbage og lad et mesterligt jazzhåndværk swinge dig i godt humør!